

radi slikanja, marveč mu je epična zapoved dejanje, dogodek v času, ne izslikavanje v prostoru. V svojem pripovedovanju je trezen, sam stopa popolnoma v ozadje in se nikoli ne prikaže skozi dejanje; čista epika. Jezik je enostaven, blizu realnega vsakdanjega govora, brez umetničenja, nikdar lirčno nabrekel, pogosto dramatično kra-

tek in napet. Najlaže bi ga označil s klasično mirnostjo, oplojeno z vsemi vrlinami realizma. Ko človek prebere Arlandovo knjigo, še veruje v možnost in pomembnost močnega romana, ki se zdi, da je bolj ko v iskanju originalnih snovi ali podajanju slasti, v urejanju in etičnem vrednotenju časa in njegovih problemov. J. Šolar

K R O N I K A

† ANTON LESKOVEC

Dom in svet je spet izgubil enega svojih dobrih sotrudnikov. Letos 23. januarja je umrl v drž. bolnici v Ljubljani Anton Leskovec, ki je v l. 1926 priobčil dramo »Jurij Plevnar«, naslednje leto »Kraljično Haris« in za letos pripravljaval socialno dramo »Močeradi«. V rokopisu je ostala tudi tridejanska ljudska igra »Vera in nevera«.

Anton Leskovec se je rodil 4. januarja 1891 v Škofji Loki. Ker je zgodaj izgubil starše, je svojo mladost preživel pri sorodnikih v Retečah pri Škofji Loki. Studiral je v Kranju in v Pragi. Vojno je vso prebil deloma na fronti, deloma v ital. ujetništvu in nato kot solunski dobrovoljec. Potem je stopil v državno službo. Po poklicu je bil finančni uradnik; več let je služboval v Mariboru, zadnji dve leti pa je bil predstojnik finančne oblasti v Radovljici. Kljub naporni službi, odtrgan od vseh literarnih zvez, se je živo ukvarjal z literaturo in neprestano snoval, v kolikor ga ni pri delu ovirala težka želodčna bolezen. Letos začetkom januarja se mu je naenkrat predrla na želodcu velika rana, ki jo je nevede nosil že več let; prepeljali so ga v bolnico, a tudi težka operacija ga ni rešila. Po hudem štirinajst dnevnem trpljenju je izdihnil in 25. januarja smo ga pokopali pri Sv. Križu. Njegovega pogreba se je poleg književnikov in drugega občinstva udeležilo zelo številno odposlanstvo iz Radovljice, kjer so Leskovca kot človeka in uradnika globoko spoštovali in ljubili. Pokopan je bil tudi z vojaškimi častmi.

Človeško in književno podobo Antona Leskovca je v kratkih obrisih podal France Koblar, ki se je v imenu »Doma in sveta« poslovil ob njegovem grobu:

Vta prezgodnji grob smo položili Antona Leskovca, tihega in dobrega človeka, ki je ob zunanosti in napuhu tega življenja hotel biti tako malo znan.

Zelo pozno je stopil v javnost; šele dobra tri leta se je imenovalo njegovo ime v sodobni slovenski književnosti, pa je povsod dobivalo priznanje in vzbujalo mnogo lepih upov. V tej kratki dobi svojega javnega dela je Anton Leskovec dovršil troje dramatičnih umetnin: »Dva bregova«, ki sta si osvojila tudi oder, drugi drami pa je priobčil Dom in svet. Pripravljaval in deloma skončal je še nova dela, jih tiho in vztrajno oblikoval, toda smrt je nepričakovano pretrgala njegovo življenje. Lahko rečemo, da je slovenski narod izgubil z Antonom Leskovcem darovitega pisatelja.

Anton Leskovec je ostal zvest vzorom in duhovnim naporom tiste naše predvojne akademske mladine, ki je z velikim idealizmom in podrobnim delom dvigala izobrazbo in narodno zavednost širokih ljudskih množic, zato je tudi potem, ko je dozorel, dobilo vse njegovo literarno delo izrazit pečat etične in socialne poglobitve. Z dramatično doslednostjo in neizprosnostjo, s težko in tehtno besedo je odkrival zakonitosti in skrivnosti življenja; s svojim delom je skušal pretresati, čistiti in dvigati. Dramatik Anton Leskovec bo zato našel priznano mesto v slovenski književnosti.

Zistimi mladostnimi vzori je bil Anton Leskovec kot zrel mož tudi v vsem svojem poklicnem delu pravi ljudski človek, zato mu bodo ohranili lep in hvaležen spomin vsi, ki so ga kdaj samo srečali v življenju.

Tihi, dobri naš prijatelj in tovariš Tone! Obžalujemo ob Tvojem grobu vse, katerim Te je smrt tako naglo iztrgala, obžalujemo, da je ustavila Tvoje delo; ne obžalujemo Tebe, ki si dobro dopolnil svoj tek življenja in si že razrešil svoj zadnji in največji dramatični konflikt, ko se je Tvoja duša osvobodila telesa in se potopila v srečo božjih skrivnosti. Ko se v imenu Doma in sveta poslavljam od Tvojega groba, nas vodi pot dalje v plemenit boj za ideje, nazore in vzore; Tvoj spomin in Tvoja duhovna pričujočnost bosta živela z nami. Pomagaj nam!

Daljšo študijo o Leskovčevem literarnem delu bo prišel Dom in svet v prihodnji številki.

N O V E K N J I G E

S L O V E N S K O S L O V S T V O

Janez Jalen: **Ovčar Marko. Povest.** Mohorjeve knjižnice, 26. zvezek. Založila Družba sv. Mohorja. Celje, 1929. — Pričujoča povest ni zanimiva le zaradi avtorja, ki nam je z njo podal svoj prvi večji pripovedni tekst, s čimer je morebiti našel zase najprimernejšo obliko, nam pa tudi do neke mere spolnil željo po takem konceptu izpod njenega peresa. A tudi sicer, s splošnega literarnega vidika je treba ugotoviti, da naše pripovedništvo zadnjih let ni prebogato z deli, ki bi bila motivno, vsebin-

sko in oblikovno zanimivejša nego je »Ovčar Marko«. Res, da značilnosti katerekoli literarne smeri same po sebi še ne morejo biti merilo umetniške kvalitete, in to celo tedaj ne, kadar so revolucionarna novost. Zato moramo vključno napakam, ki jih delo ima vrhu tega, da ni novo v literarno-prodornem zmislu, poudariti tudi njegovo literarno vrednost. Povest je zaslužila ponatis ne samo kot sveže slovensko čtivo, marveč tudi kot solidna, literarna kvaliteta. A zgolj zunanje dejstvo, da je povest najprej izhajala v »Mladiki«, nikakor ni zadostno opravičilo za splošno sodbo, češ, da je to delo »ljudska povest«. Ta naziv se mi zdi za Jalenov spis netočen in celo krivičen radi pomena, ki ga ima v naši literarno-